

LBRIS

We know
books

Ion Creangă

**POVEȘTI
și
POVESTIRI**

REGIS

Cuprins**POVEȘTI**

CAPRA CU TREI IEZI	3
PUNGUȚA CU DOI BANI.....	14
DĂNILĂ PREPELEAC.....	20
POVEȘTEA PORCULUI.....	37
FATA BABEI ȘI FATA MOȘNEAGULUI	57
LUPUL LA STÂNĂ.....	66
SOACRA CU TREI NURORI	68

POVESTIRI

MOȘ ION ROATA ȘI UNIREA.....	78
MOȘ ION ROATA ȘI VODĂ CUZA.....	83
ACUL ȘI BAROSUL	90
CINCI PĂNI.....	93
POVEȘTEA UNUI OM LENEȘ	98
INUL ȘI CĂMEȘA	101
URSUL PĂCĂLIT DE VULPE	103
POVEȘTE (PROȘTIA OMENEASCĂ).....	106

POVEȘTI

CAPRA CU TREI IEZI

Era odată o capră, care avea trei iezi. Iedul cel mare și cel mijlociu dau prin băț de obraznici ce erau, iară cel mic era harnic și cuminte.

Vorba ceea: „Sunt cincii degete la o mână și nu samănă toate unul cu altul”.

Într-o zi, capra chemă ieziile de pe-afară și le zice:

—Dragii mamei copilași! Eu mă duc în pădure, ca să mai aduc ceva de-ale mâncării. Dar voi încuiieți ușa după mine, ascultați unul de altul și să nu cumva să deschideți până ce nu-ți auzi glasul meu. Când oi veni eu, am să vă dau de știre, ca să mă cunoașteți, ș-am să vă spun așa:

Trei iezi cucuieți,
Mamei ușa descuieți,
Că mama v-a aduce vouă:
Frunze-n buze,
Lapte-n țâțe,
Drob de sare
În spinare,
Mălăieș
În călcăieș,
Smoc de flori
Pe subsuori.

—Auzit-ați ce-am spus eu?

—Da, mămucă, ziseră ieziile.

—Pot să am nădejde în voi?

—Să n-ai nici o grijă, mămucă, mari. Noi suntem o dată băieți și ce-am vorbit o dată, vorbit rămâne...

Editura REGIS

www.edituraregis.ro

Tel./Fax: 021.222.26.16; 0744.75.65.86

—Dacă-i așa, apoi veniți să vă săruțe mama! Dumnezeu să vă apere de cele răle și mai rămâneți cu bine!

—Mergi sănătoasă, mămuică - zise cel mic, cu lacrimi în ochi - și Dumnezeu să-ți ajute, ca să te întorni cu bine, și să ne-aduci de mâncare.

Apoi capra iese și se duce în treaba ei. Iar ieziile închid ușa după dânsa și trag zăvorul. Dar vorba veche: „Păreții au urechi și fereștile ochi”.

Un dușman de lup - și-apoi știți care? - chiar cumătrul caprei, care de mult pândea vreme cu prilej ca să pape ieziile, trăgea cu urechea la păretele din dosul casei, când vorbea capra cu dânsii. „Bun! zise el în gândul său. Ia

acu mi-i timpul... De i-ar împinge păcatul să-mi deschidă ușa, halal să-mi fie! Știu că i-aș cârnosi și i-aș jumuli!” Cum zice,

și vine la ușă; și cum vine, și începe:

Trei iezi cucuieți,
Mamei ușa descuieți,
Că mama v-a aduce vouă:

Frunze-n buze,
Lapte-n țâțe,
Drob de sare în spinare,
Mălăieș în călcăieș,
Smoc de flori
Pe subsuori.

—Hai! Deschideți cu fuga, dragii mamei! Cu fuga!
—Ia! Băieți, zice cel mai mare, săriți și deschideți ușa că vine mama cu de mâncare.

—Sărăcuțul de mine! zise cel mic. Să nu cumva să faceți pozna să deschideți, că-i vai de noi! Asta nu-i mămuca. Eu o cunosc de pe glas: glasul ei nu-i așa de gros și răgușit ci-i mai subțire și mai frumos!

Lupul auzind aceste, se duse la un fierar și puse să-i ascută limba și dinții, pentru a-și subția glasul, și-apoi, întorcându-se, începu iar:

Trei iezi cucuieți,
Mamei ușa descuieți...

—Ei, vedeți - zise iarăși cel mare - dacă mă potrivesc eu vouă! „Nu-i mămuca, nu-i mămuca...” D-apoi cine-i, dacă nu-i ea? Că doar și eu am urechi. Mă duc să-i deschid.

—Bădica! Bădica! zise iarăși cel mic, ascultați-mă și pe mine! Poate mai de apoi a veni cineva și a zice:

Deschideți ușa,
Că vine mătușa!

și-atunci voi trebuie numaidecât să deschideți? D-apoi nu știți că mătușa-i moartă de când lupii albi, și s-a făcut oale și ulcioare, sârmana?

—Apoi, dă! nu spun eu bine? zise cel mare. Ia, de-atunci e rău în lume, de când a ajuns coada să fie cap... Dacă te-ai potrivi tu aistora, îi ținea mult și bine pe mămuca afară. Eu unul mă duc să deschid...

Atunci mezinul se vârî iute în horn și, sprijinit cu picioarele de prichici și cu nasul în funingine, tace ca peștele și tremură ca varga de frică. Dar frica-i din rai, sârmana! Asemene cel mijlociu, țuști! iute sub

UBRIS | We know books
un chersin; se-nghemuieste acolo cum poate, tace ca pământul, și-i tremură carnea pe dansul de frică: fuga-i rușinoasă, da-i sănătoasă!...

Însă cel mare se dă după ușa și - să tragă, să nu tragă? În sfârșit trage zăvorul. Când iaca!... ce să vadă? Și-apoi mai are când vedea?... Căci lupului îi scăpărau ochii și-i sfârâia gâtlejul de flămând ce era. Și nici una, nici două, hat! pe ied de gât, îi rătează capul pe loc, și-l mănâncă așa de iute și cu așa poftă, de-ți părea că nici pe-o măsea n-are ce pune. Apoi se linge frumușel pe bot și începe a se învârti prin casă cu neastâmpăr, zicând:

—Nu știu, părerea m-a amăgit, ori am auzit mai multe glasuri? Dar ce Dumnezeu! Parc-au intrat în pământ... Unde să fie, unde să fie? Se ițește el pe colo, se ițește pe dincolo, dar pace bună! Iezii nu-s nicăiri!

—Mă!... că mare minune-i și asta... dar nici acasă n-am de coasă... ia să mai odihnesc oleacă ieste bătrânețe.

Apoi se îndoiaie de șele cam cu greu și se pune pe chersin. Și când s-a pus pe chersin, nu știu cum s-a făcut că ori chersinul a crăpat, ori cumătrul a strănutat... Atunci iedul de sub chersin, să nu tacă? - îl păștea păcatul și-l mânca spinarea, sărăcuțul!

—Să-ți fie de bine, nănașule!

—A! ghidi! ghidi! ghiduș ce ești! Aici mi-ai fost! Ia vină-ncoace la nănașelul să te pupe el!

Apoi rădică chersinul binișor, înșfacă iedul de urechi și-l flocăiește, și-l jumulește și pe acela, de-i merg peticile!... Vorba ceea: „Toată paserea pe limba ei pierе”.

Pe urmă se mai învârtе cât se mai învârtе prin casă, doar a mai găsi ceva, dar nu mai găsește nimic, căci iedul

cel cuminte tăcea molcum în horn, cum tace peștele în borș la foc. Dacă vede lupul și vede că nu mai găsește nimic, își pune în gând una: așază cele două capete cu dinții rânjiți în ferești, de ți se părea că râdeau; pe urmă unge toți păreții cu sânge, ca să facă și mai mult în ciuda caprei, și-apoi iese și-și caută de drum.

Cum a ieșit dușmanul din casă, iedul cel mic se dă iute jos din horn și încuie ușa bine. Apoi începe a se scărmana de cap și a plânge cu amar după frățiorii săi.

„Drăguții mei frățiori! De nu s-ar fi înduplecat, lupul nu i-ar fi măncat! Și biata mamă nu știe de astă mare urgie ce-a venit pe capul ei!”

Și bocește el, și bocește, până îl apucă leșin! Dar ce era să le facă? Vina nu era a lui și ce au căutat, pe nas le-a dat. Când jalea el așa, iaca și capra venea cât putea, încărcată cu deale mănării și gâfâind. Și cum venea, cât de colo vede cele două capete cu dinții rânjiți în ferești.

—Dragii mămuței, dragi! Cum așteaptă ei cu bucurie și-mi rād înainte când mă vād!

Băieții mamei, băieți,
Frumoși și cucuieți!

Bucuria caprei nu era proastă. Dar când s-apropie bine, ce să vadă?

Un fior rece ca gheața îi trece prin vine, picioarele i se taie, un cutremur o cuprinde în tot trupul și ochii i se painjinesc. Și ce era, nu era a bine!... Ea însă tot merge pân' la ușă, cum poate, crezând că părerea o înșală... Și cum ajunge și începe:

Trei iezi cucuieți,
Ușa mamei descuieți,
Că mama v-a aduce vouă:
Frunze-n buze,
Lapte-n țâțe,
Drob de sare
În spinare,
Mălăieș
În călcăieș,
Smoc de flori
Pe subsuori.

Atunci iedul mezin - care acum era și cel dintâi, și cel de pe urmă - sare iute și-i deschide ușa. Apoi s-aruncă în brațele mamei-sa, și cu lacrimi de sânge începe a-i spune:

—Mămucă, mămucă, uite ce am pățit noi! Mare foc și potop a căzut pe capul nostru!

Capra atunci, holbând ochii lung prin casă, o cuprinde spaima și rămâne încremenită!... Dar mai pe urmă, îmbărbătându-se, și-a mai venit puțin în fire și-a întrebat:

—Da ce-a fost aici, copile?

—Ce să fie, mămucă? Ia, cum te-ai dus dumneata de-acasă, n-a trecut tocmai mult și iaca s-aude cineva bătând la ușă și spunând:

Trei iezi cucuieți,
Mamei ușa descuieți...

—Și?...

—Și frate-meu cel mare, nătâng și neastâmpărat, cum îl știi, fuga la ușă să deschidă.

—Ș-atunci?

—Atunci eu m-am vârât iute în horn și frate-meu cel mijlociu sub chersin, iară cel mare, după cum îți spun, se dă cu nepăsare după ușă și trage zăvorul..!

—Ș-atunci?

—Atunci grozăvie mare! Nănașul nostru și prietenul dumitale, cumătrul lup, se și arată în prag.

—Cine? Cumătru-meu? El, care s-a jurat pe părul său că nu mi-a spărie copilașii niciodată?

—Apoi dă, mamă! Cum vezi, i-a umplut de spărieți!

—Ei, las' că l-oi învăța eu! Dacă mă vede că-s o văduvă sărmană și cu o casă de copii, apoi trebuie să-și bată joc de casa mea? Și pe voi să vă puie la pastrama? Nici o faptă fără plată... Ticălosul și mangositul! încă se rânjea la mine câteodată și-mi făcea cu măseaua... Apoi doar eu nu-s de acelea de care crede el: n-am sărit peste garduri niciodată, de când sunt. Ei, taci, cumătre, că te-oi doborâ la eu! Cu mine ți-ai pus boii în plug? Apoi ține minte că ai să-i scoți fără coarne!

—Of, mămucă, of! Mai bine taci și lasă-l în plata lui Dumnezeu! Căci știi că este o vorbă: „Nici pe dracu să-l vezi, da nici cruce să-ți faci!”

—Ba nu, dragul mamei! „Că până la Dumnezeu, sfintii îți ieu sufletul.” Și-apoi ține tu minte, copile, ce-ți spun eu: că de i-a mai da lui nasul să mai miroase p-aici, apoi las'!... Numai tu să nu cumva să te răsufli cuiva, ca

UBDIS | We know books
să prindă el de veste. Și de atunci căuta și ea vreme cu prilej, ca să facă pe obraz cumătru-său. Se pune ea pe gânduri și stă în cumpene cum să dreagă și ce să-i facă.

„Aha! I-a acu i-am găsit leacul, zise ea în gândul său. Taci! Că i-oi face eu cumătrului una de și-a mușca labele...” Aproape de casa ei era o groapă adâncă: tocmai caprei.

Acolo-i nădejdea „La cada cu dubala, cumătre lup, că nu-i chip!... Ia, de acu se-ncepe fapta. Hai la treabă, cumătriță, că lupul ți-a dat de lucru!”

Și așa zicând, pune poalele-n brâu, își suflecă mânicile, atâță focul și s-apucă de făcut bucate. Face ea sarmale, face plachie, face alivenci, face pască cu smântână și cu ouă și fel de fel de bucate. Apoi umple groapa cu jărătic și cu lemne putregăioase, ca să ardă focul mocnit. După asta așază o leasă de nuiete numai întinată și niște frunzări peste dânsa, peste frunzări toarnă țărână și peste țărână așterne o rogojină. Apoi face un scăuieș de ceară anume pentru lup. Pe urmă lasă bucatele la foc să fiarbă și se duce prin pădure să caute pe cumătru-său și să-l

poftească la praznic. Merge ea cât merge prin codru, până ce dă de-o prăpastie grozavă și întunecoasă, și pe-o tihăraie dă cu crucea peste lup.

—Bună vremea, cumătro. Da ce vânt te-a abătut pe aici?

—Bună să-ți fie inima, cumătre, cum ți-i căutătura... Apoi dă, nu știi dumneata că nevoia te duce pe unde nu ți-i voia? Ia, nu știu cine a fost pe la mine pe acasă în lipsa mea, că știu că mi-a făcut-o bună!

—Ce fel, cumătriță dragă? —Ia, a găsit iezii singurei, i-a ucis și i-a crâmpoțit, de le-am plâns de milă! Numai văduvă să nu mai fie cineva!

—Da nu mai spune, cumătră!

—Apoi de acum ori să spun, ori să nu mai spun, că totuna mi-i. Ei, mititeii, s-au dus către Domnul, și datoria ne face să le căutăm de suflet. De aceea am făcut și eu un praznic, după puterea mea, și am găsit de cuviință se te poftesc și pe dumneata, cumătre, ca să mă mai mângâi.

—Bucuros, dragă cumătră, dar mai bucuros eram când m-ai fi chemat la nuntă.

—Te cred, cumătre, d-apoi, dă!... Nu-i cum vrem noi, ci-i cum vrea Cel de sus.

Apoi capra pornește înainte plângând și lupul după dânsa, prefăcându-se că plânge.

—Doamne, cumătre, Doamne - zise capra suspinând - de ce ți-i mai drag în lume, tocmai de aceea n-ai parte...

—Apoi dă, cumătră, când ar ști omul ce-ar păți, dinainte s-ar păzi. Nu-ți face și dumneata atâta inimă rea, că odată avem să mergem cu toții acolo.